אישים באגרות הראי"ה

הרב יצחק ניסנבוים

דרשן וסופר, מהוגיה הראשונים של הציונות הדתית, ולימים נשיא המזרחי בפולין · תרכ"ט – תש"ג (1868–1942/3)

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

הרב יצחק ניסנבוים נולד בכ"ה בתשרי תרכ"ט (1868) בבוברויסק. היה דרשן וסופר, מהוגיה הראשונים של הציונות הדתית, ערך את ביטאון "המזרחי" והיה הנשיא האחרון של תנועת המזרחי בפולין. נספה בשואה בשנת תש"ג (1942 או 1943).

הרב קוק על הרב יצחק ניסנבוים

באב תרע"א (1911) כתב לו הרב קוק שהמוסד "שערי תורה" ביפו סובל מן המשבר במוסדות ירושלים: הוא בחובות, והאמון בו נפגע, אף שהוא המוסד היחיד ביפו שבו התורה היא העיקר. הרב קוק ביקש שיכתוב לטובתו ב"הצפירה" (כרך ב', אגרת שעו).

האגרות

כרך ב', אגרת שעו: בכ"ז באב תרע"א: בקשה לכתוב ב"הצפירה" לטובת "שערי תורה" ביפו.
"מארץ חמדה, אומר שלו' לאיש חמודות"

ראו גם

יצחק אייזיק בן־טובים, מנהל "שערי תורה". (יצחק אייזיק בן־טובים)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר הרב יצחק ניסנבוים, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת שעו

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ז מנחם אב תרע"א **נמען:** יצחק ניסנבוים

המוסד 'שערי תורה' ביפו סובל מהמשבר במוסדות ירושלים: הוא בחובות והאמון בו נפגע. זהו המוסד היחיד ביפו שבו התורה היא העיקר. הרב קוק מבקש מניסנבוים לכתוב ל'הצפירה'.

עיקרי הדברים

- משבר 'שערי תורה'.
- בקשה לכתוב ל'הצפירה'.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], כ"ז מנ"א[2] תרע"א[3].

מארץ חמדה, אומר שלו'[4] לאיש חמודות, ידיד אהוב ונכבד, הרב הגדול בתורה, יראה, חכמה, ויושר לבב, מר יצחק ניסנבוים [הרב יצחק ניסנבוים מוורשה, ממנהיגי "המזרחי" ומטיף נודע] נ"י[5].

אמצא לי לעונג להשתמש במאורע שבא לידי, לקחת דברים עם כבוד חביבי, אשר מאז נפגשנו זה פעמים, אחת בחול ואחת בקודש, נחקק זכרון אהבתו וכבודו כחותם על לבבי.

המאורע הוא בלתי לגמרי נעים. מסבת המשברים שבאו על איזה מהמוסדות הירושלמיים, סובל גם המוסד "שערי תורה" ביפו מאד. [תלמוד התורה "שערי תורה" ביפו] ככל המוסדות הארצישראליים, הוא ג"כ[6] עמוס בחובות, והאמנה נפחתה. גם ההכנסה נתמעטה הרבה, לרגלי תלונות הקהל שנתרבו מסבת ההריסה המשברית הנ"ל[7]. אבל יקר הוא המוסד הנ"ל וחביב מאד, והוא המכון היחידי ביפו, המרכזית לישובנו, שהתורה, וחינוך רצוי לשלמי אמונים, בו הוא העיקר והיסוד, חזות הכל, וחלילה לנו לעזוב מוסד עתיק רב-ערך כזה, אשר הרבה אנו צריכים להודות לו בעד תקומת היהדות הנאמנה בעה"ק[8] יפו והמושבות בעבר, והרבה יש לקוות ממנו לעתיד, בע"ה[9].

אבקשך אדוני, היה נא מעירך לעזור. הקדש נא דברים נמרצים, בעטך הנאמן, לטובת המוסד היקר הנ"ל, בבמת "הצפירה", [העיתון העברי "הצפירה" בוורשה] ועל חסדך זה אודך בכל לב, וזכות הרבים יהיה תלוי בך, ידידי הנאמן.

בתקוה טובה שתמלא את בקשתי לטובת ארץ חמדתנו ומקראיה, ותעשה ברכה עם המוסד הק'[10] הנ"ל וסעיפיו הנכבדים, הנני חותם בברכת ד' מציון ומקודש, כנפשך הטהורה ונפש ידידך היודע לכבד יקרת ערכך,

הק' אברהם יצחק הכהן קוק

1. ב"ה – ברוך השם
2. מנ"א – מנחם אב
3. תרע"א – השנה תרע"א (1910/1911)

4. שלו' - שלום
5. נ"י - נרו יאיר
6. ג"כ - גם כן
7. הנ"ל - הנזכר לעיל
8. בעה"ק - בעיר הקודש
9. בע"ה - בעזרת השם
10. הק' - הקטן